

Udskriftsdato: 14. december 2025

FOU nr 1981.134 (Gældende)

Kontradiktion i sager om fri proces

Ministerium: Folketinget

Kontradiktion i sager om fri proces

Rettet henvendelse til justitsministeriet i anledning af at et statsamt havde undladt at give kontradiktion i en sag om fri proces.

(J. nr. 1981-1115-68)

Advokat A klagede for B over, at justitsministeriet havde afslået hans ansøgning om fri proces til for B at anlægge en retssag mod den selvejende institution X. A ville under retssagen påstå X dømt til at betale B en godtgørelse for usaglig opsigelse, jfr. funktionærlovens § 2 b.

I en skrivelse til A udtalte jeg, at jeg ved min gennemgang af sagen ikke havde fundet, at der forelå sådanne omstændigheder, at jeg havde grundlag for at kritisere justitsministeriets afgørelse.

Jeg gjorde samtidig A bekendt med, at sagen havde givet mig anledning til i en skrivelse til justitsministeriet at anføre følgende:

»Ved min gennemgang af sagen har jeg bemærket, at Århus amt anmodede (X), der som nævnt er modpart i den sag, til hvis gennemførelse der søgtes fri proces, om at fremkomme med en udtalelse til brug for amtets stillingtagen til den foreliggende ansøgning. (X's) udtalelse af 4. juli 1980 til amtet er, så vidt ses, den eneste foreliggende samlede skriftlige redegørelse fra (X's) side for baggrunden for den skete afskedigelse. Jeg må lægge til grund, at denne redegørelse, der indeholder en række konkrete faktiske oplysninger om de forhold, der førte til afskedigelsen, har været tillagt væsentlig betydning for (amtets og) justitsministeriets afgørelse, jfr. herved justitsministeriets skrivelse af 23. april 1981 til klageren.

Århus amts afgørelse af 21. juli 1980 og justitsministeriets afgørelse af 10. september 1980 er truffet, uden at klageren forinden var gjort bekendt med (X's) udtalelse af 4. juli 1980 og havde haft lejlighed til at fremkomme med sine bemærkninger hertil. Først efter at klagerens advokat i en skrivelse af 23. september 1980 udtrykkeligt havde anmodet om at blive gjort bekendt med »eventuelle udtalelser fra (X)«, hvis sådanne forelå, blev advokaten med justitsministeriets skrivelse af 24. oktober 1980 gjort bekendt med udtalelsen af 4. juli 1980. Advokaten fremsatte herefter i en skrivelse af 5. december 1980 en række bemærkninger til udtalelsen. På grundlag heraf tog justitsministeriet sagen op til fornyet overvejelse, men meddelte i skrivelse af 20. februar 1981 advokaten, at ministeriet måtte fastholde den trufne afgørelse.

Under hensyn til, at der således forud for justitsministeriets afgørelse af 20. februar 1981 var givet klagerens advokat lejlighed til kontradiktion, samt til, at det her omhandlede forhold ikke er omfattet af klagen, har jeg fundet at kunne afslutte min behandling af klagesagen på det foreliggende grundlag.

Jeg finder imidlertid i medfør af ombudsmandslovens § 6, stk. 5, at burde udbede mig en udtalelse om, hvorvidt sagsbehandlingen i det foreliggende tilfælde har været i overensstemmelse med de retningslinier, der i praksis normalt følges ved statsamternes og justitsministeriets behandling af sager om fri proces med hensyn til at give ansøgeren mulighed for kontradiktion.«

I skrivelse af 15. december 1981 til mig udtalte justitsministeriet:

»... at man må være enig i, at de fra modparten indhentede oplysninger var af så væsentlig betydning for fri processagens afgørelse, at de burde være forelagt for ansøgeren inden statsamtet og senere justitsministeriet første gang tog stilling til sagen, og at en sådan forelæggelse også ville være i overens-

stemmelse med den praksis, der normalt følges ved statsamternes og justitsministeriets behandling af sådanne sager.«

Jeg meddelte herefter justitsministeriet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.